

Gazeta Transsilvaniei.

Gazeta se da de doi ori adoca: Mercuria si Sambata. Folia odata pe septemana, adoca: Sambata. Pretul loru este pe unu annu 10 f. m. c., pe diumatate annu 5 f.; ear pentru terri straine 7 f. pe unu sem. si pe annul intregu 14 f. m. c. Se prannumera la tote postele imperatesci, cum si la toti cunoscutii nostri DD. correspondenti. Pentru serie „petitur“ se cere 4 cr. m. c.

Monarchia austriaca.

Officioso.

Concursu.

Dela c. r. commissiune a supremului tribunalu pentru Transsilvania se face cunoscutu, cumca inaltul c. r. ministeriu de justitia au concesu primirea celor 20 de auscultanti gratuiti la c. r. tribunale criminale din Clusiu, Bistritia, M. Osoarheiu, S. Sz. Giorgiu si Alba-Julia; pentru implinirea acestoru posturi se deschide concursu pene la 31. Marte 1852. — Competitori au de a se legitima deocamdata numai despre absolvirea studiilor juridice, despre cunoscinia limbelor patrie, si despre a loru purtare morale; — cererile cu propria mana scrise au de a le asterne sa au prin presidiul concerninte — daca sunt actu in officiu, sa au prin tribunalulu criminale la care dorescu a fi primiti. —

Sibiu, in 13. Februaru 1852.

Dela c. r. commissiune a supremului tribunalu pentru Transsilvania.

Halmagiu, 20. Ianuariu. In numerul 101 al Gazetei se vediu o correspondinta din Baia de Crisiu, data de unu nu sciut ce Zaran-deanu, carea cu atat fu mai neasteptata, cu catu nu se prea sciea cam cui i ar fi placutu a vedea unele lucruri, si si acelle numai cate pe o lature. — Dumnealui crede cumca astadi se afla in Halmagiu numai singuru o scola cu unu invatiatoru; macar de i ar fi placutu a cauta mai bine in laturu, ca ar fi vedutu cumca in Bradu inca se afla o scola si ca in Halmagiu se afla doi invatiatori, cari isi propun sciintifele forte bine; apoi Dumnealui dice ca a vedutu pe unu care a fostu inspector, ca comissariul seu lau datu in mana gensd'armiloru, pentru ca sau disputatu despre unu paragrafi din legile civile austriace; mi se pare ca Dumnealui n'a fostu pe acolo, pentru ca nu de acea, ca sea disputatu, ci pentru ca iau damandatu, sa nu seada, ci sa stea in picioru candu vorbesce cu antistele seu; apoi acea e asia: cine voesce sa fia in servitiu, fia supusu la cellu mai mare. —

Ma incolo se supera tare cumca comissariul de cercu, Nicolau Nobili, si subcomissarii Josifu Siuluu si Lupu Lungu seau redicatu din posturi si sau pusu alti straini; cu adeverat, Domni Nicolau Nobili si Josifu Siuluu, ca nisce omeni cari erau forte onesti si iubitori de dreptate sunt demni de tota recunoscinia; insa nu sciut ce voesce cu Lupu Lungu, ca unu comissariu de acela nume nu sciut sa fi fostu pe aici, pote Dumnealui intelege pe Hoszu Farcas, care sciea bine ingrijii numai cam de sine. —

Pentru acea ca sau pusu in locul loru straini inca n'are de ce se cai peste mesura, pentru ca intru aceia mai sunt si romani, cumu e si D. com. Orosz, care sci nemlesce bine, — si prin curagiul si tonul seu cellu putinte, sia sciutu castiga auctoritate inaintea alloru seu.

Nu mai aru fi de doritu, ca toti, sa se mai ingrijeasca multu si cu scumpatate asi arata demnitatea prin fapte pipaita spre binele alloru seu, ca cu atat mai tare sa mai fia preliu de toti, ca iubitori de inaintare, adeveru, dreptate si accurateia. — Halmageanu.

Din Lugosiu. Tota lumea se misca, se clatesce n cetu candu in dreapta, candu in stinga, pascesce nainte cu passuri gigantice, si

dandu semnu de viaia nu numai ca se opintesce de a se scapa pe sine si pe viitorime de jugurile celle neomenose, supt a caroru grea apasare cerbicea omeneasca si a perdotu mai tote simtirile, ma inca prin nespuse arderi cearca tote miidulocelo ducatore catra inaintare si fericire: numai sermana nostra natuone nu pote, cu greu pote pasi inainte. — Si ore de unde provinu pedecelle celle essential? — la aceasta punind mana pe inima, debuia se marturisimu, ca tote pedecelle provinu antiu dela noi insine, dela unii barbaei, cari numele de romanu il intrebuintia numai si numai spre ajungerea scopulu propriu, spre a escele intre ceilalti romani, spre a vena supt nume de romanu diregatorii insemnate, si mai pe urma candu ar fi timpul de a arata nationalismul in fapta, atunci incepu a sloboi urechile n josu, dicandu ca inca nu e timpul, se mai asceptamu, — ca dor va cadea din ceriu implinirea lipselor nostre?! — Candu e vorba de a se aduce vreo ardere pe oltariul natuonei, atunci se andu destule promissioni ardiud cu flacara de paie; asia pentru esemplu noi Lugosiani mai bine de doi ani totu ne batemu capul cu infuziarea unei tipografii in Lugosiu. Candu se tineau sedintie n privintia aceasta, erau sute de actionari, ear candu era vorba de platiu, nu poteai neci diia cu lumina alla, ponu mai in urma intr'o sedintia trei barbaei mai avuti dintre romanii din Lugosiu promisera ei singuri a depone spessele cerinde la redicarea tipografieii, la care promissionu saltamu toti de bucuria, prevedind folosele, ce va se le aiba natuonea din aceasta tipografia. Dar insa in diia urmatoare ce era de auditu prin orasiu: muririle celoru trei barbaei (prin unu amicu a casei unuia, si neamticu al lucrulu bunu astitiate) tinura consiliu, si mai cu seamu doce, mersara una la alta, incepuru a injura pe tinerii, cari au proiectatu infuziarea tipografieii, se redicaru cu larma asupra barbailoru dicindu, ca ei voru se si dea tota averea pentru natuone s. a. si asia, durere! si aceasta promissionu remassa ca si cellete, numai promissionu!! Acumu e vorba, ca unu germanu din Temisora a facutu passu pentru infuziarea tipografieii in Lugosiu.

Alti dintre noi prin zelul cellu ferbinte, cellu arata ca romanii in privintia natuonei romane, voescu de odata a se mbogati dela natuone, despoindune si de banii cei pulni, cei mai avemu; asia pentru esemplu D. G — din Aradu, in acaru mani spre condemnare ii addusse sortea cea fatale tesaurul cellu mai pretiosu al natuonei „opul Sincai Klainianu.“ D. G —, ca romanu zelosu, ce speculatie ... face cu numitul opu, e forte bine cunoscut publiculu romanu; destul ca devreme ce D. sa nu se rusina de natuone, neci ii pasu de condemnarea acellei, ar fi delipsa, ca natuonea se pretinda dela dinsul, ca dela unu neamicu al seu opul numitu, se'l scape de condemnarea cea nedreapta, si se'l dee la lumina, ca asia nemuritorii autori ai opulu, a caroru viaia a fostu plina de amaraiuni, si cari intre celle mai triste patimi isi linira viaia, nepotinduși ajunge unica loru dorintia asi vedea opul cellu cu atata truda compusu, esitu in tipariu, se pota inca in mormintele loru repausa foru dorere. (Va urma.)

Brașiov. Dela Biharia avemu o scire forte interessante, dauna ca ea nu ne veni de odata mai pe largu descria. Acea e, cumca dela locurile mai nalte se a datu ordinatiune pentru de a se face investigatiune in privintia spendiurarii lui J. Buteanu, carea se va face prin comis. cerc. Boros-Scebianu in comitatul Aradulu.

ФОИЛЕТОНЪЛ.

ИНСТРУКЦИОНЕА ПРОВИСОРИЪ

pentru rezolvarea raporturilor de comertiu si industrie la debara de corobu Transilvania.

Comertiu la tarantia.

(Bramare.)

§. 32. Mprimea taxei de incorporatiune n. n. o vor deosebi singuraticele gremie, unde n'a fost acesa nra akta, k reserveciune de mai palta aprovare.

An privintia raporturii si a mprimeii fondurii reverst pentru comertiu lnce se deosebi vrmtoarea gradaciune, si anume:

pentru cetati k 5000 lok. in fond de 1000
" " " 10,000 " " " 2000
" " " 15,000 " " " 3000
" " " 20,000 " " " 4000
" " " peste 20,000 " " " 5000

§. 33. Fondul comertiale trebbe se se dovedeasca la kpru skatite deplin de ori

che pedekъ. Dovedirea aceasta se face la inntea kmaru komertiale mi de indstria a distriktulu.

§. 34. Fondul demstret trebbe se se petreakъ la maestru (protokokol).

§. 34. Dакъ чинева peste zn au nъ се фолосече де дрептъ комертiale кнѣтѣга, воидъ маѣ тѣрѣзѣ а се фолосѣ де ачела, ар се демстре де поѣ фондъ прескрѣ.

§. 36. Фѣкаре перздеторѣ лъ четате аѣ ла сате тревзе се се цѣнѣ де врези гремѣ; ва се зѣк нѣмѣрѣ нъ есте тертат а нѣ пе лъ краре конкесѣнеа примѣтъ, нѣпъ кѣнд нъ есте дѣтрѣнат ла гремѣла че се аолъ лъ лок, саз неафлѣндѣсе врезѣа аколо, ла чел маѣ д'апрѣне.

§. 37. Афлѣндѣсе лъ о четате аѣ дѣтр'н орѣнѣла маѣ мѣлѣ де кѣт зече перздеторѣ, фаврѣканѣ аѣ мѣлѣларѣ аѣ знеѣ содѣетѣлѣ де индстрѣ, атзнѣ ачентѣа пот форма зн гремѣ шѣ кѣ ачела а дѣтрѣна шѣ не алѣ перздеторѣ, фаврѣканѣ шѣ мѣмѣрѣ де компанѣ, че се аолъ кѣ локѣнда лъ ачел черк, маѣ лъ коло пертѣ кондѣчереа тревѣлор, пертѣ адмѣнѣстрѣраеа касѣ лѣнѣ пот адеце зн комѣтет шѣ прешедѣнтѣ кѣ мѣлѣгѣа де мѣсѣрѣ, лѣсѣ

кѣ ачела обсервациѣне, кѣ асемenea корпорѣциѣнѣ нъ пот ескѣде дела примѣре пе зн перздеторѣ протоколѣт, каре ар дорѣ а фѣ примѣт лъ гремѣ шѣ ка мѣмѣрѣ ал ачелѣа ар воѣ а се свѣдѣне ла респектѣвеле дѣдеторѣрѣ.

Дѣтр'н лок нъ есте тертат ка перздеторѣрѣ де зна шѣ ачеламѣ десѣрѣдѣре се форме маѣ мѣлѣ гремѣрѣ, чѣ пертѣ негодѣл лѣвер ар се фѣе нѣмаѣ зн гремѣ, пертѣ негодѣл кѣ грѣсѣа алѣла, шѣ пертѣ негодѣл кѣ мѣрѣнѣла асемenea, але кѣрѣ дрѣпѣрѣ шѣ дѣдеторѣрѣ сѣнт де о потрѣвѣ. Аша дар корпорѣциѣне десѣрѣдѣре нѣпъ акѣт, каре лъ зрѣраеа ачелѣа аѣ се се контонѣаскѣ дѣтр'на, о vor фаче ачелѣа не темѣлѣ статѣлор де гремѣ, каре се vor профѣпта де поѣ, шѣ каре vor авѣа се конѣнѣ дисѣсѣциѣне де кѣнетѣнѣ аѣ дѣсемнѣте.

§. 38. Тѣре адзѣрѣле се vor дѣнеа лъ фѣнѣа де фадѣ а знѣ комѣсарѣрѣ дерѣгѣторѣск. Матерѣле десѣтерѣлор пот фѣ нѣмаѣ ачеле, каре се редѣк ла комѣрѣциѣ, ла мѣлѣчеле де кѣмѣлет, ла сѣсѣдѣнѣреа ординѣ, ла тревеле дѣн нѣзнѣтѣрѣ шѣ ла акрѣрага нѣзѣре а ординѣциѣнѣлор маѣ н'алте.

De la Sibiu. In Oia pentru mine, mine si teratary Nr. 50, a. tr. ce pascut si chiralarul Mariei Case D. Episcop al Ortodoxiei Alexandru St. Silvanus din 1. Decembrie 1851. adresat catre conducerii protopopului din Sibiu...

Am auzit chiralarul se face catre altelul si a ceea ce poate: kama dntro comunitate, si kareia doxitorii sunt sami si romani, ermanand sozsa, romani nici provo...

Amuztamandese acesata dntamplare in Preasfintiei Case D. Episcop al Ortodoxiei Andrei Sargha, Preasfintia Sa ad vodat de avindul, cu cereteze, dntat ce pote adezori kasa acesat namu specialu. — In din ea...

Daia acesata dntamplare Preasfintia Sa nu precepe a ruscunde Serenitatei Sale, kama ne avind dntro parte nici an toseva a se dndoi desore adevarul ce lab...

Acesata dntamplare saru nu dntu dntro parte cu sim ma veltori an nevntarea vpor astoela de dnti...

pagineli nostre, karii staryese la tot okasionea, ka oia pagineli si congenia religiozei nostre cu nu se pte...

Mai avem aicea dnta a reofekta ceva si an privim ordintzinei pentru sarvarea zilei nasterii Maiestatii Sale...

Preasfintia Sa D. Episcop Sargha ad fukt dnta an dntamplare acesata kavinchiu si nashi, acesata sarvatore de Case Princhipelui Gubernator, kva acesata sarvatore...

Terra romaneasca si Moldavia.

Datari komerziale kva tota interesante. Gazeta romano cermana din Bukaresti an Nr. 9 pascut...

Bukaresti, 31. Ian. Rusirea de nmeri este ora sa ce sa dntrevingat an foile nostre adese ori kama de variatziuni prea diferite. Astazi se va aplika acesata...

Despre persoana de a jatorii ne gatorosa.

§ 39. Persoana a jatorii an nevntarea vpor astoela de dnti...

§ 40. Acetivii sunt dntetorii a servi pncipalilor cel an kredionu, pravitate si...

§ 41. Particularii sunt dntetorii a servi pncipalilor a sarvatiu...

§ 42. Dikare acetivie are drent a cepe dela pncipalul cel...

raty referindelor lokal, si an atestat de servitiu potrivit ka adeleru, kare are cu oia...

§ 43. Timna dntamplare desziceri este dose anu, pentru kacie si protokolier...

§ 44. Ka toate acesate servitiu poate dnteta de lok:

- a) kand negadetiura nu su pncipalul dntetoriei sale ce le are katre acetivie; an kare dntamplare acesata pote emi de lok...
- b) daka negadetiura naltesea simvria nu timna dntetoriei, daka acetivie nu este kreditionu, ad vartu vreo dntamplare...

§ 45. Ceretoz ce se vask dntre nevntorii si acetivii an din pncipalul repozitii de servitiu, pntu an kva ce ka pntinu...

anterne pncipalul dntamplare anu an ma mltori arvitii, aleni de katre ei, ad a o pronvo...

§ 46. Dikare acetivie este respnzetorii pncipalul nevntare tota narva pncipalul...

§ 47. Dntvucela an praktikantza trevo cu oie pntu anu an natrvprezevlea...

§ 48. Praktikantza kare se dntvuc sinvru, are cu dntvuc trei an; iar ne kare...

§ 49. Dikare dntvucela are cu oia an timu de prov de trei anu, dnta a krti desvruere...

§ 50. Dntvucela an nevntorii are...